

Poszanowanie praw człowieka w biznesie

WYTYCZNE OECD
DLA PRZEDSIĘBIORSTW WIELONARODOWYCH
DOT. ODPOWIEDZIALNEGO PROWADZENIA BIZNESU

POLSKI
KRAJOWY PUNKT KONTAKTOWY OECD
DS. ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU

NALEŻYTA STARANNOŚĆ W ZAKRESIE PRAW CZŁOWIEKA

Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych zalecają, aby przedsiębiorstwa przeprowadzały **proces należytej staranności w zakresie praw człowieka**. Obejmuje on:

- 1** Identyfikację i ocenę faktycznych oraz potencjalnych negatywnych skutków dla praw człowieka, związanych z działalnością przedsiębiorstwa, także w łańcuchu dostaw lub w relacjach biznesowych,
- 2** Wdrażanie działań na podstawie wyników oceny - **wstrzymanie** negatywnych skutków, **zapobieganie** negatywnym skutkom lub **łagodzenie** negatywnych skutków,
- 3** **Monitorowanie** skuteczności podejmowanych działań,
- 4** **Informowanie o sposobie postępowania** w przypadku wystąpienia negatywnych skutków,
- 5** **Podjęcie działań zaradczych** lub współpracę przy działaniach zaradczych, gdy jest to zasadne.

MIĘDZYNARODOWO UZNANE PRAWA CZŁOWIEKA

Zgodnie z rozdziałem IV *Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych*, przedsiębiorstwa powinny w każdym przypadku mieć na względzie globalnie uznane prawa człowieka wyrażone w **Międzynarodowej Karcie Praw Człowieka**, która składa się z:

Powszechnej Deklaracji
Praw Człowieka

Międzynarodowego Paktu Praw
Obywatelskich i Politycznych

Międzynarodowego Paktu Praw
Gospodarczych, Społecznych
i Kulturalnych

zasad dotyczących praw podstawowych
określonych w Deklaracji Międzynarodowej
Organizacji Pracy dotyczącej Podstawowych Zasad
i Praw w Pracy

POSZANOWANIE PRAW GRUP SZCZEGÓLNIIE WRAŻLIWYCH

Przedsiębiorstwa powinny zwracać uwagę na wszelkie negatywne skutki swojej działalności w odniesieniu do grup osób, które mogą być szczególnie narażone na naruszenie ich praw i marginalizację, czyli:

- ludności rdzennej,
- mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych i językowych,
- kobiet,
- dzieci,
- osób z niepełnosprawnościami,
- pracowników migrujących i ich rodzin,
- obrońców praw człowieka.

POLITYKA POSZANOWANIA PRAW CZŁOWIEKA

Jednym z zaleceń wymienionych w rozdziale IV *Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych* jest posiadanie przez przedsiębiorstwo ogólnodostępnej **polityki zobowiązującej do poszanowania praw człowieka.**

Polityka ta powinna w szczególności:

zostać opracowana w oparciu o specjalistyczną wiedzę ekspercką,

być zatwierdzona przez najwyższy szczebel zarządzania,

określać oczekiwania przedsiębiorstwa w zakresie praw człowieka wobec pracowników, partnerów biznesowych i innych stron bezpośrednio związanych z działalnością przedsiębiorstwa,

być komunikowana pracownikom i interesariuszom zewnętrznym,

znaleźć odzwierciedlenie w niezbędnych politykach operacyjnych i innych procedurach stosowanych w przedsiębiorstwie.

WYTYCZNE ONZ DOTYCZĄCE BIZNESU I PRAW CZŁOWIEKA

Jednym z najważniejszych narzędzi, które mają na celu pomoc przedsiębiorstwom w poszanowaniu praw człowieka są, oprócz *Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych*, **Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka** (*UN Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the UN “Protect, Respect and Remedy” Framework*).

Sformułowano w nich 31 zasad podzielonych na trzy filary:

I. **Obowiązki państwa w zakresie zabezpieczenia praw człowieka** (10 zasad),

II. **Odpowiedzialność biznesu za poszanowanie praw człowieka** (14 zasad),

III. **Zwiększenie dostępu osób poszkodowanych do skutecznych środków zaradczych** (7 zasad).

Wytyczne mają zastosowanie do wszystkich państw i wszystkich przedsiębiorstw, niezależnie od ich wielkości, branży, lokalizacji, własności i struktury.

WYTYCZNE OECD
DLA PRZEDSIĘBIORSTW WIELONARODOWYCH
DOT. ODPOWIEDZIALNEGO PROWADZENIA BIZNESU

POLSKI
KRAJOWY PUNKT KONTAKTOWY OECD
DS. ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU